

A Nemzeti Tehetségsegítő Tanács állásfoglalása a magyar tehetségek segítésének aktuális kérdéseiben

A Nemzeti Tehetségsegítő Tanács örömmel állapítja meg, hogy magyar tehetségek segítésének lehetőségei nagymértékben nőttek az elmúlt években. Mind a köznevelési, mind a felsőoktatási törvény és végrehajtási utasításaik számos olyan lehetőséget tartalmaznak, amelyek nagyobb súlyt és új szervezeti kereteket adnak a tehetségek segítésének. Fontos és pozitív fejlemény, hogy a Nemzeti Tehetség Programra (NTP) jutó összegek a 2015-ös évtől kezdve megduplázódtak, és jelenleg évi közel 3 milliárd Ft keretűek. Szintén fontos előrelépés, hogy 2016 januárjától a Nemzeti Tehetség Program keretében meghirdetett ösztöndíjak adómentesek, így több forrás használható fel a tehetséges fiatalok és pedagógusok érdekében. Igen jelentős eredmény, hogy a Tehetségek Magyarországa EFOP-3.2.1-15 (2015-2020) pályázat 2015. december 23-án kiírásra került, és ezzel tovább erősödtek a kárpát-medencei magyar tehetségsegítés nemzetközileg is egyedülállóan hosszú távú, biztonságos tervezést lehetővé tévő alapjai. Fontos, hogy a magyar tehetségsegítésnek egyre több nemzetközi kapcsolata van, mind az alakuló Európai Tehetségsegítő Hálózat, mind pedig EU-s, illetve más pályázatok révén. Ezek egyike, a Magyar Templeton Program igen sikeresen indult el, és teremt nemzetközileg is új lehetőségeket a kiemelkedő kognitív tehetségek megtalálásában és segítésében.

Ugyanakkor a Nemzeti Tehetségsegítő Tanács tagszervezetei számos olyan tendenciát is tapasztaltak, amelyek aggodalomra adnak okot, speciális figyelmet érdemelnek, illetve helyes kormányzati és civil kezelésük tovább erősítené a kárpát-medencei magyar tehetséggondozást. Ezek röviden összefoglalva a következők.

1. Sajnálatos, hogy az EFOP-3.2.1-15 pályázatból a közép-magyarországi régió (Budapest és Pest megye) kimaradt (VEKOP elemek nem kerültek bevonásra a pályázatba). A KMR területei tehetségeinek segítését igen fontos lesz a Nemzeti Tehetség Program számára rendelkezésre álló hazai (főként: Nemzeti Tehetség Alap) források terhére megoldani.
2. Ugyancsak sajnálatos, hogy a Tehetségek Magyarországa programban a határon túli magyarság tehetségei direkt módon változatlanul nem vehetnek részt. A határon túli magyarság tehetségeinek segítése emiatt további különös figyelmet érdemel mind a Nemzeti Tehetség Program és Alap, mind pedig a határon átnyúló és a más országbeli EU-s pályázatok esetén. Az utóbbi lehetőségek segítésére az Európai Tehetségsegítő Hálózat is egyre több lehetőséget fog adni.
3. Fokozott figyelmet kell fordítani az EFOP-pályázat végrehajtása során arra, hogy a kiemelt projektet a MATEHETSZ az Új Nemzedék Központtal (mint konzorciumvezetővel) közösen (pénzügyi szempontból mintegy 50-50%-os keretelosztás mellett) fogja megvalósítani. Tekintettel a MATEHETSZ nagyobb volumenű, hosszabb idejű tehetségsegítői hagyományaira és tapasztalataira a Nemzeti Tehetségsegítő Tanács (és a MATEHETSZ), valamint tagszervezeteik az eddigi együttműködés folytatásaként felajánlják szakmai együttműködésüket, és mozgósítják szakembereiket az Új Nemzedék Központ által megvalósuló tehetségsegítő aktivitások elvi és gyakorlati segítésére.
4. A gyakorlati munkát sokszor nehezítik az egyes (pl. NTP) pályázatok kiírásának ütemezésében tapasztalható egyenetlenségek és az elbírálásban és elszámolásban helyenként tapasztalható bürokratikus elemek. Bár a pályázatok kiírásának ütemezése a 2015. évben sokat javult és 2016-ban még inkább a tanév rendjéhez fog igazodni, a pályázatok lehetséges kedvezményezettjeivel való gyakoribb eszmecsere, tapasztalataik fokozottabb figyelembe vétele még többet segíthetne a fenti helyzeten.

A Nemzeti Tehetségsegítő Tanács üdvözli az EMMI nyitottságát az NTP megvalósításának további javítására, egyúttal felhívja tagságának figyelmét a konzultációs lehetőségre, és megszervezi tagszervezetei, valamint a Kárpát-medencei tehetséggondozó közösség javaslatainak összegyűjtését és eljuttatását az EMMI-hez.

5. Időről időre aggasztó hírek kapnak szárnyra az Arany János Tehetséggondozó Program jövőjével, működésével kapcsolatban. A Nemzeti Tehetségsegítő Tanács fontosnak tartja leszögezni, hogy nagy vívmánynak, és megőrzendő értéknek tartja az Arany János Tehetséggondozó Programot, amelynek folytatásáért testületileg kiáll.

A javaslatot a Nemzeti Tehetségsegítő Tanács 2016. január 30-i ülésén egyhangúan fogadta el.